

Påsk

Som barn följde Jesus med sina föräldrar till Jerusalem varje år för att fira påsk (Luk 2:41). Den vanan behöll han också som vuxen. Påsken år 31 eller möjligen 33 var han väl medveten om att han själv skulle bli huvudrollsinnehavaren. Han kom för att fullborda det påsken handlade om.

Jesus kom till fots tillsammans med lärjungarna och tusentals andra pilgrimer från Galileen men även från våra dagars Irak, Iran, Jordanien och Syrien. De anslöt i Jordandalen och från Jeriko återstod en ansträngande etapp på ungefär 30 km genom öknen, med en stigning på 1000 meter innan de nådde Jerusalem.

Påsken var en av tre vallfärdshögtiden och många hade rest i veckor. När de från Olivberget såg guldets från templets tak skimra i solen och Jerusalem breda ut sig framför dem fick de lön för mödan.

Jesus var välkänd i sällskapet och när han satte sig på riddjuret triggade det en signal till alla som förstod vem han var. Jesus Messias hälsades med Hosianna! Men jublet klingade av inne i staden. Överstepräster och stadens ledning som förberedde påskfirandet i templet tillhörde inte de jublande. De var Jesu motståndare medan folket firade honom.

Högtiden pågick under sju dagar och inleddes med Osyrade brödets högtid. Då åt man inte jäst bröd. De två eller kanske tre hundra tusen besökarna under påsken ägnade veckan åt att träffa vänner, shoppa, få andlig uppbyggelse och vara inför Herren. Tempelområdet var ett enda stort konferensområde med mängder av föreläsare, rabbiner som predikade och höll Bibelföreläsningar. Jesus var en av talarna. Dagligen undervisade han i Salomos pelargång (Luk 21:37).

Jesus hade sett fram mot att fira påskmåltiden med sina lärjungar. Den påminde om hur Israel mirakulöst befriades från slaveriet i Egypten. Med Jesus som värd undervisas lärjungarna om dess djupare innebörd. Måltiden förklarar det som skulle komma att ske med Jesus. De ställde frågor.

Vid varje sedermåltid ställdes frågor. Påskmåltiden firades familjevis, i grupper av minst tio personer. När alla hade lagt sig till bords, var det äldste sonens uppgift att fråga fadern vad som gjorde denna måltid annorlunda. Ett av svaren lyder: *Detta sker till minne av det som Herren gjorde för mig då jag drog ut ur Egypten* (2 Mosebok 12:8).

Måltiden aktualiserar det Gud gjort för sitt folk. Påminnelsen var mer än att hålla en tradition vid liv om en historisk tilldragelse. Atmosfären var sådan att alla upplevde sig ha varit med om uttåget. Var och en hade sin personliga erfarenhet av befrielsen ur 'sitt Egypten' och kunde identifiera sig i texten: *Med sin starka hand förde Herren oss ut ur Egypten, ut ur slavlägret* (2 Mos 12:14). Menyn för kvällen förstärkte upplevelsen. Ägg, grönsaker, sötsaker och smaken av bittra örter som påminde om det tidigare hårda livet i slaveri.

Jesus anknyter till offren i templet när han aviserar sin kommande död. *Detta är min kropp som blir offerad för er* (Luk 22:19). Formuleringen får lärjungarna att associera till natten då Israels folk bröt upp från Egypten. Då ströks blodet från ett felfritt lamm på dörrposterna till huset där familjen var samlad. När mordängeln såg tecknet av blod på dörren passerade den förbi (2 Mos 12:1-14). 'Gå förbi' heter på hebreiska *pascha*, därav ordet påsk.

Vårt påskalamm, Kristus, är slaktat, skriver Paulus (1 Kor 5:7). Johannes antyder att Jesus spikas upp på korset samtidigt som påskalamm slaktades inne på prästernas förgård, framför den 50 meter höga tempelbyggnaden. Blodet av de slaktade påskalammen ströks numera inte på dörrposter utan hölls ut vid det väldiga brännofferaltaret. Slakten i templet pågick under ett par timmars tid med start från nionde timman (kl 15).

När Israels folk ingick förbundet med Herren på Sinai, stänkte Mose blod på folket. Blodfläckarna på kläderna bekräftade att man tillhörde förbundet. Jesus anknyter till det när han under måltiden lyfter den tredje av fyra bägaren vin som dricks under sedermåltiden – och utbrister *Denna bägare är det nya förbundet genom mitt blod, som blir utgivet för er* (Luk 22:20).

Med detta signalerar Jesus vad som skulle komma att ske med honom. Att utgjuta blod betyder att utsläcka liv eftersom blod representerar livet. Utan blod ges ingen förlåtelse för synd (3 Mos 17:11-14). När Jesus ger sitt liv på korset är det ett försoningsoffer som ger förlåtelse för hela världens synd. Han blev gjord till syndoffer.

Påskalammsmåltiden firades bara av folket som tillhörde förbundet. Inga hedningar var närvarande när Jesus proklamerar det nya förbundet giltigt. Jeremia hade 500 år tidigare profeterat: *Jag skall sluta ett nytt förbund med Israel och med Juda* (Jer 31:31). Genom Jesus har vi också hednakristna har fått del av detta nya förbund, som vi delar med Israel.

För kristna betyder påsken inte bara försoningen och segern på korset. Jesu uppståndelse är triumfen över döden. Jesus bryter dödens välde. Kristna livets natur är i Nya testamentet att få del av Jesu uppståndelses liv (Rom 6:2-6).

Göran Lennartsson